

การบริหารภาครัฐแนวใหม่กับการพัฒนามิติทางสังคมไทย
New Public Administration and the Development
in Thai Social Dimensions

พระครูปลัดเถรานุวัฒน์ (สุเทพ) ดีเยี่ยม
Phrakrupaladteranuwattra (Suthep) Deeyiam
อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
Author for Correspondence: Email: sutep111_dee@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นบทความที่เกี่ยวกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่กับการพัฒนาในมิติทางสังคม เป็นหลักแนวคิดใหม่ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการพัฒนาในด้านมิติสังคมใหม่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน หลักการที่อาศัยแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมและยุทธวิธีในการพัฒนาในทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการ ในการด้านการนำเสนอบทความประกอบด้วย มิติทางสังคม ทฤษฎีทางสังคม การบริหารภาครัฐโดยการเน้นกระบวนการวิธีการสู่การพัฒนาในระบบบริหารโดยมีการกำหนดกรอบ การดำเนินงานตามหลักการบริหารแนวใหม่ที่ส่งผลให้การดำเนินงานและการปฏิบัติการทั้งผู้นำและ ผู้ปฏิบัติสามารถช่วยกันวิเคราะห์นำผลการปฏิบัติการมาปรับปรุงจนสามารถพัฒนาไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหารภาครัฐแนวใหม่, การพัฒนามิติทางสังคมไทย

Received: 15/09/62, **Revised:** 24/09/62, **Accepted:** 05/10/62

Abstract

This article is about the new government administration and social development. It is the new concept that arises from the development process in the new social dimension that occurs today. Principles based on social concepts and theories and development strategies in the new public administration. Focused on management in the presentation of articles, consisting of social dimensions, social theory public administration by focusing on the process, methodology for development in

the administration system, with the framework of implementation. According to the new leaders management principles that result in operations and the operations for both leaders and practitioners help to analyze, bring the results to improve until it can be developed effectively.

Keywords: New public administration, Thai Social Dimension Development

บทนำ

มิติทางสังคมไทย รวมถึงวิถีการอยู่ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะในบริบทการมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยยึดหลักการกำหนดตามหลักกฎหมายที่ทางรัฐเป็นผู้นำระบบมาเป็นมาตรฐานในการพิจารณา มิติทางสังคมที่ในแต่ละความเห็นย่อมมีความแตกต่างกันในแต่ละยุค สมัยขึ้นอยู่กับความคิด การใช้หลักการเชิงอำนาจและหนีไม่พบในเรื่องเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ธีรยุทธ บุญมี, 2546: 34) ซึ่งสะท้อนมิติของสังคมที่การดำเนินชีวิตของคนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยการดำรงชีวิตที่มีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมข้ามชาติ วิถีถิ่นเริ่มมีการปรับตัว สอดแทรก ประยุกต์ตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ดังนั้นโครงสร้างของทางสังคมแต่ละพื้นที่ที่นับว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงประวัติศาสตร์ที่มีในด้านอำนาจแบบทุนนิยมที่เป็นตัวขับเคลื่อนของสังคม (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543: 97)

ทฤษฎีสังคมบ่อเกิดแนวการบริหารภาครัฐแนวใหม่

ทฤษฎีสังคมตามความหมายดังกล่าว จึงมีขอบเขตกว้างขวาง เป็นคำอธิบายเกี่ยวกับคนแต่ละบุคคล กลุ่มคน ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างๆรวมไปถึงคำอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ข้อสำคัญนั้นจะต้องเป็นไปตามหลักเหตุผล มีระบบระเบียบพอที่จะเป็นฐานในการพยากรณ์เรื่องทำนองเดียวกันในอนาคตได้ James Miley “โดยทั่วไป ความพยายามที่จะอธิบายส่วนหนึ่งส่วนใดของสังคม (Social life) ถือได้ว่าเป็นทฤษฎีสังคม” และ Henry P Fairchild ให้ความหมายว่า “ทฤษฎีสังคม คือ การวางนัยทั่วไปหรือข้อสรุปที่ใช้ได้ทั่วไป เพื่ออธิบายปรากฏการณ์สังคมอย่างใดอย่างหนึ่ง” (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543: 21) ด้วยหลักแนวคิดดังนี้

ประการแรก ทฤษฎีทางสังคมเป็นคำอธิบายเรื่องเกี่ยวกับคน หรือความสัมพันธ์ระหว่างคน ซึ่งเป็นการรู้ระดับหนึ่งที่ยังไม่ถึงขั้นอธิบาย

ประการที่สอง ทฤษฎีทางสังคมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ของคนหรือระหว่างคนต่อคนอย่างมีระบบ แต่ความคิดทางสังคมไม่กำหนดว่าต้องเป็นเช่นนั้น

ประการที่สาม ทฤษฎีทางสังคมมีความสามารถพยากรณ์อนาคตได้ แต่ความคิดทางสังคมไม่ถึงขั้นนั้น

ประการที่สี่ ทฤษฎีทางสังคมอาจมีรูปของข้อความที่เตรียมไว้สำหรับการพิสูจน์ด้วยข้อมูล ประจักษ์ ทฤษฎีทางสังคมอาจมีทั้งที่เคยตรวจสอบด้วยข้อมูลประจักษ์ หรือยังไม่เคยผ่าน แต่ได้มีการเตรียมหรือมีลักษณะที่พร้อมจะให้พิสูจน์

สรุปได้ว่าทฤษฎีสังคม คือ คำอธิบายปรากฏการณ์สังคมอย่างใดอย่างหนึ่งตามหลักเหตุผล โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปรากฏการณ์สังคมนั้น จนสามารถที่จะพยากรณ์ ปรากฏการณ์สังคมในอนาคตได้ สังคมเป็นส่วนของการบริหารจัดการที่จำเป็นต้องมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันโดยเฉพาะในระหว่างตัวบุคคล ตามหลักแนวคิดของพฤติกรรมทางจิตวิทยาของมนุษย์ ด้วยรูปแบบและวัฒนธรรมที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกันส่งผลให้เกิดในด้านการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการการอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะในด้านการปกครองการบริหารจัดการเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐที่นำพาและเอื้อผลประโยชน์ให้กับประชาชนได้มากที่สุดเพียงใด การบริหารภาครัฐแนวใหม่กับการจัดการในบริบททางสังคมจำเป็นต้องอิงหลักและแนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดทางสังคม (Social thought) หมายถึง ความคิดของมนุษย์โดยมนุษย์และเพื่อมนุษย์ ความคิดที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมา จะกระทำโดยคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ กรณีที่คิดคนเดียวก็ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นด้วย แม้ไม่ยอมรับทั้งหมดก็อาจยอมรับเพียงบางส่วน ความคิดนั้นจึงคงอยู่ได้ Emory Bogardus ได้ให้ความหมายแนวคิดทางสังคมว่า “เป็นความคิดเกี่ยวกับการสอบถามหรือปัญหาทางสังคมของบุคคลต่างๆไม่ว่าจะเป็นอดีตหรือปัจจุบัน เป็นการคิดร่วมกันของเพื่อนหรือผู้ที่อยู่ในความสัมพันธ์ เป็นความคิดของแต่ละคนและของกลุ่มคน ในเรื่องรอบตัวมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ของสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยก็ต้องคิด เพื่อหาทางแก้ปัญหาหรือทำให้ปัญหาบรรเทาลง ความคิดความอ่านที่ได้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาแล้ว และใช้การได้ดีก็จะได้รับการเก็บรักษาสืบทอดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง” อาจารย์ วราคม ทีสุกะ ให้ความหมายว่า “แนวคิดทางสังคมเป็นความคิดของมนุษย์ เกิดจากการรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนของมนุษย์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์โดยทั่วไป และปัญหาที่ประสบ ความคิดนี้เป็นที่ยอมรับกันในหมู่มนุษย์ ไม่สูญหาย มีการสืบความคิดกันต่อไป” (อภิญา เพ็ญฟูสกุล. 2543: 70)

ดังนั้นแนวคิดทางสังคมเกิดขึ้นจาก ความคิดความเห็นของบุคคลที่กล่าวถึงตัวบุคคล โดยมีการกำหนดขึ้นจากบุคคลผู้เดียวหรือแม้กระทั่งเกิดขึ้นจากหลายคนร่วมกันสร้างโดยได้รับการยินยอม และปฏิบัติตามร่วมกัน ซึ่งเมื่อกล่าวถึงการสำรวจความคิดเห็นของสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งภายในอดีตที่ผ่านมา และปัจจุบัน

ประเภทแนวคิดทางสังคม

สังคมเกิดจากการถูกล่อหลอมวิถีชีวิต ปรัชญาชีวิตของแต่ละสังคมจนเกิดขึ้นเป็นความเชื่อ ศาสนาที่ครอบคลุมตั้งแต่สถาบันครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและการเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นเรื่องราวโดยการอิงประวัติศาสตร์ของชุมชน จนกลั่นกรองเป็นรูปแบบของวรรณคดี สร้างเป็น ภูมิปัญญาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกบริบททางสังคม ด้วยหลักการเหล่านี้จึงถูกเรียบเรียงเป็นหลักแนวคิด Bogardus ได้ 5 ประเภท เรียกว่า “แนวทางห้าสายของความคิดมนุษย์” (five lines of human thought) (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2532: 5) ดังนี้

1. ความคิดเกี่ยวกับจักรวาล เป็นความคิดของคนโบราณเกี่ยวข้องกับลักษณะของสากล จักรวาล และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับจักรวาล มนุษย์ยุคโบราณสนใจในศาสนา ในจิตและ วิญญาณ มีความคิดความเชื่อในเรื่องเทพเจ้า ภูต ผี เทวดา ลัทธิศาสนาต่างๆ เช่น ลัทธิเทพเจ้าองค์ เดียว (monotheism) ลัทธิเทพเจ้าหลายองค์ (polytheism) การปกครองโดยสงฆ์ (monotheism) สิ่งเหล่านี้ทำให้มนุษย์เกิดความกลัวและความหวัง อุดมการณ์และการบูชาอันต์ด้วยชีวิต

2. ความคิดเกี่ยวกับปรัชญา ในขั้นนี้มีระดับความคิดเชิงปัญญาสูงขึ้น แต่ก็ยังเป็นความคิด เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับจักรวาลเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต แต่ไม่เกี่ยวกับศาสนาหรือไม่ใช่ ความคิดที่สนองความจำเป็นทางศาสนา ความเชื่อ มนุษย์พยายามลดความคลุมเครือ หาความกระจ่าง ในสิ่งแวดล้อมของจักรวาล

เกณฑ์คำอธิบายต่างๆอย่างมีเหตุผล หาเอกภาพจากการเปลี่ยนแปลงและหาแก่นสารใน ความซับซ้อน มนุษย์ได้พบว่าในยุคนี้ควรมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ เชื่อมั่นในความสามารถ ของมนุษย์ และรู้ว่าในที่สุดทุกสิ่งจะต้องแตกดับไป มนุษย์พยายามสร้าง ความหมายสูงสุดของสิ่งต่างๆ อย่างไม่มีอคติตามความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นของตน

3. ความคิดเกี่ยวกับตนเอง เมื่อมีความรู้เกี่ยวกับจักรวาลและความรู้ทางปรัชญาเพียงพอแล้ว มนุษย์ก็หวนกลับมาคิดถึงตัวเอง คิดถึงบุคลิกลักษณะ โครงสร้างและหน้าที่ของการคิดการกระทำหรือ การประพฤติปฏิบัติของตนเอง คิดถึงความฉลาด ความโง่ ความจำ ความฝันและสิ่งต่างๆเกี่ยวกับ ตนเอง ซึ่งเป็นที่มาของวิชาจิตวิทยาสมัยใหม่

4. ความคิดเกี่ยวกับวัตถุ ได้แก่ความรู้สึกเกี่ยวกับ หิน ดิน น้ำ อากาศ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่รอบ ตัวมนุษย์ และมนุษย์จำเป็นต้องรู้จัก เพื่อป้องกันอันตราย หรือใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ การคิดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ ทำให้มนุษย์ได้บ่อน้ำดิน บ่อน้ำมัน บ่อแก๊ส นำมาปรับปรุงการคมนาคมขนส่ง ความ คิดความรู้อันแยบยลของมนุษย์ ทำให้มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์จากวัตถุต่างๆ สามารถควบคุมธรรมชาติ ได้ นั่นคือที่มาของความคิดทางวิทยาศาสตร์ ที่ทำให้เกิดความสะดวกสบาย

5. ความคิดเกี่ยวกับเพื่อนมนุษย์หรือสังคมมนุษย์ ในประวัติศาสตร์มนุษย์มีความคิดเกี่ยวกับเพื่อนมนุษย์ในลักษณะเป็นกลุ่มน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนที่ทำให้กับเรื่องต่างๆใน 4 ข้อแรก

และได้หันมาสนใจเรื่องของเพื่อนมนุษย์เมื่อไม่นานมานี้ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ระหว่างมนุษย์กับสังคม ภาระหน้าที่ความผูกพันที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ ต่อสังคม ลักษณะของชีวิตสังคม แนวโน้มทางสังคม ปัญหาสังคม หลักการ การศึกษา วิเคราะห์สังคม อันเป็นความคิดพื้นฐานของสังคมศาสตร์ในสังคมสมัยใหม่

สรุปได้ว่าหลักแนวคิดของทางสังคมเกิดขึ้นที่เริ่มต้นจากจากระบบจักรวาล ปรัชญาลงสู่ตัวบุคคลเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับวัตถุและมนุษย์ด้วยกันเอง จนเกิดขึ้นเป็นสังคมที่นำมาหล่อหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ด้วยภาพของสังคมที่เกิดขึ้นได้มีการนำบทสรุปเข้ามามีส่วนสัมพันธ์กันทั้งทางด้านพฤติกรรม มนุษย์จึงนับว่าเป็นสัตว์สังคมที่ต้องส่วนเกี่ยวข้องและต้องอยู่ร่วมกันจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องจำเป็นต้องเข้าใจในทุกบริบทเพื่อเข้าใจและมุ่งไปสู่การพัฒนาาร่วมกันภายในสังคม

แนวทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่ทางสังคมไทย

รัฐบาลพยายามนำหลักการในการบริหารเพื่อมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนด้วยการสร้างหลักแนวคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยมีการจัดการบริหารผ่านโครงสร้างการดำเนินงานภาครัฐแนวใหม่กับการสร้างชุมชนเข้มแข็งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เพิ่มศักยภาพมนุษย์ด้วยการแข่งขันเพื่อให้เกิดรายได้ อาชีพที่สามารถสร้างเศรษฐกิจที่ดีภายในประเทศได้ด้วยหลักแนวคิดเชิงนโยบายของทางรัฐบาลที่ต้องการสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนจึงมีหลักแนวคิดดังต่อไปนี้ (สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน, 2559: 1-2)

1. การกำหนดนโยบายลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของประชาชน สร้างรายได้และความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจทั้งประเทศด้วยหลักวิสัยทัศน์ของสังคมไทยคือ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
2. ภาครัฐต้องมีการกระจายประชาชนให้เต็มพื้นที่ มีการสร้างองค์ความรู้ งบประมาณและบทบาทหน้าที่ตามความรับผิดชอบแต่ละส่วนงาน

ด้วยหลักของภารกิจสำคัญของรัฐบาลยุคใหม่ คือการสร้างฐานรากประเทศสู่อนาคตตามโมเดล “ไทยแลนด์ 4.0” ซึ่ง 1 ใน องค์ประกอบหลัก คือ การขับเคลื่อนประเทศผ่านกลไก “ประชารัฐ” (อานันท์ เกียรติสารพิภพ, 2560: 1) จะต้องมุ่งทำงานแบบบูรณาการให้เกิดการเชื่อมโยง ประสานสอดคล้องกัน เพราะปัญหาของหลายภาคส่วนล้วนมีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบซึ่งกันและกัน ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หลายฝ่ายจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือผนึกกำลังระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในภาครัฐด้วยกันเองและระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมมากขึ้น

กล่าวได้ว่าการบริหารราชการในลักษณะบนลงล่าง แต่จากนี้เราต้องบริหารงานทั้งล่างขึ้นบน/บนลงล่างทั้งในแนวตั้งและแนวนอน จึงขอให้ท่านมองและคิดแบบองค์รวมหรือการเชื่อมโยงผสมผสานกัน (Matrix) โดยใช้กลไกประชารัฐควบคุมกันไป เอาความต้องการประชาชนเป็นตัวตั้ง เน้น

การมีส่วนร่วม หน่วยงานภาครัฐต้องไปช่วยสะท้อนความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด ขอให้เข้าใจว่า ยุทธศาสตร์ประชารัฐของรัฐบาลนี้จะเป็นความร่วมมือกันในเชิงสร้างสรรค์ดึงเอาจุดแข็งของแต่ละภาคส่วนมี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มาช่วยกันสร้างพลังในการทำมาดีเพื่อชาติ เพื่อประชาชนทุกคน โดยจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังตามหลักของบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินงาน

สรุปได้ว่าการบริหารงานแนวใหม่โดยใช้นโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานทางด้านการบริหารเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาร่วมกันโดยมีภาครัฐเป็นส่วนงานในการขับเคลื่อนด้วยบริบทและความหลากหลายทางสังคมซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานมีจุดมุ่งหมายในการทำงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบของนโยบายสาธารณะดังนี้

การบริหารภาครัฐแนวใหม่กับการพัฒนาในมิติทางสังคมไทย

ในปัจจุบันรัฐบาลได้มุ่งพัฒนาระบบราชการ ระบบการบริหารที่มีกระบวนการในการสร้างกระบวนการทัศน์ในทางการบริหารภาครัฐ (ประสพโชค ประมงกิจ, 2549: 8-10) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐปรับปรุงการทำงาน ยกกระตือรือร้นบริหารจัดการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีข้างต้น โดยนำแนวคิดและเครื่องมือการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาในภาคราชการ ภายใต้การประยุกต์ใช้จากหลักการบริหารของภาคธุรกิจ เช่น การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การลดขั้นตอนการทำงาน การประเมินความพึงพอใจ คำรับรองการปฏิบัติราชการ ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง การบริหารความเสี่ยง การพัฒนาระบบสนเทศ เป็นต้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน สามารถยกระดับมาตรฐานการทำงาน รองรับการพัฒนากระบวนการประเมินตนเอง และสามารถติดตามการจัดการของภาครัฐได้อย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบให้นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบราชการ เริ่มดำเนินการตามระบบคำรับรองการปฏิบัติราชการในปี พ.ศ. 2549 โดยประยุกต์ใช้จากระบบคุณภาพการบริหารภาครัฐและเอกชนของต่างประเทศ เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านระบบการประเมินให้รางวัลคุณภาพ

แนวคิดหลักของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2543: 146) เน้นการวางแผนการกำหนดเพื่อให้ได้เป้าหมายให้องค์กรภาครัฐมีความเข้าใจ เรียนรู้ และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการตามหลักการ แนวคิด และวิธีการที่ดี สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานดั้งเดิมเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์กรและการจัดการ หลักรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นต้น แต่ได้ผ่านการพัฒนาทางวิชาการให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมีจุดมุ่งเน้นที่สำคัญ คือ การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ความสำคัญกับประชาชน

ส่วนงานที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (การจัดการสารสนเทศ การจัดการความรู้) เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์การ

ส่วนงานที่ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล: HRM และ HRD การปรับกระบวนการทัศน์ ค่านิยม ทัศนคติ คุณธรรมจริยธรรม กระบวนการสร้างคุณค่า) เป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้ การสร้างความผูกพันและแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางองค์การ

ส่วนงานที่ 6 การจัดการกระบวนการ(การลดขั้นตอน การเปลี่ยนแปลงกระบวนการงาน) เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกระบวนการสนับสนุนเพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์การ

ส่วนงานที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ(ผลการปฏิบัติงานตามมติการประเมิน 4 ด้าน) เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์การ

สรุปได้ว่าการนำการบริหารจัดการภาครัฐทั้ง 7 ส่วนงาน ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐจะสามารถกำหนดในด้านการจัดทำวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์ เพื่อเป็นทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (SWOT Analysis) และนำมากำหนดเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน รวมทั้งการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล นอกจากนี้ได้นำเทคนิค การบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้ควบคู่กับการบริหารเชิงยุทธศาสตร์และสามารถเพิ่มช่องทาง และหน่วยงานราชการที่เน้นการทำงานเชิงรุก เพื่อนำบริการให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น ทั้งเคาน์เตอร์บริการประชาชน ศูนย์บริการร่วม การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ และอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ยังมีการนำผลสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการมากำหนดเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในมิติ 2 คุณภาพการให้บริการ ในคำรับรองการปฏิบัติราชการอีกด้วยมีการวิเคราะห์สมรรถนะของบุคลากรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยม (I AM READY) ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงด้านขั้นตอนและการปฏิบัติงาน ซึ่งได้นำไปสู่การปฏิบัติต่อเนื่องเป็นปีที่สามแล้วเป็นหมวดที่ส่วนราชการจะได้ตรวจสอบผลการดำเนินการว่าได้บรรลุผลตามเป้าหมายยุทธศาสตร์หรือไม่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นอย่างไร ประสิทธิภาพการบริหารงานผลที่เกิดขึ้นตามตัวชี้วัดต่าง ๆ เป็นเช่นไร และผลการพัฒนาองค์การเป็นอย่างไร ซึ่งก็เป็นผลลัพธ์ตามมิติต่างๆ ของคำรับรองการปฏิบัติราชการ และตัวชี้วัดเชิงกระบวนการของแต่ละหน่วยงาน

บทสรุป

การบริหารภาครัฐแนวใหม่กับการพัฒนาในมิติทางสังคมไทยจึงเป็นการปฏิรูประบบราชการ ภายใต้หลักการ เชิงบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น กระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยได้นำแนวคิดและหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้กับระบบราชการ เพื่อให้ภาคราชการ มีสมรรถนะสูงสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดเวลา พร้อมต่อการแก้ไขปัญหาของประชาชน และเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และสังคมไทยในมิติใหม่

บรรณานุกรม

- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2543). การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management) รวมบทความวิชาการ 100 ปี รัฐประศาสนศาสตร์ไทย. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2546). ความหลากหลายของชีวิตความหลากหลายของวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สายธาร.
- ประสพโชค ประมงกิจ. (2549). รูปแบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. ในคู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพรินติ้ง.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2532). สังคมวิทยาการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2549). คู่มือการนำระบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์มาใช้ในรัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการคลัง, 2549
- สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน. (2559). คู่มือการดำเนินงานกรมพัฒนาชุมชน ประจำปี 2559, หน้า 1-2
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. พื้นที่ในทฤษฎีสังคมศาสตร์. (2543). วารสารสังคมศาสตร์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2, 2543
- อานันท์ เกียรติสารพิภพ. (2560). เอกสารออกกรายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย. ยุทธศาสตร์ประชารัฐ, ออกอากาศ เดือน ธันวาคม 2560, หน้า 1.